Skam og Smerte over Menneskenaturens Lavhed. Da viste hans Broder ham tilfældigt en Hasselgren med dens smukke og let anskuelige Deling af Han- og Hunblomster; og han fik derved pludselig et nyt Syn paa hele Skabningens Harmoni og Skønhed. Blomsten med dens Bestøvning, Frugtknuden med dens Frøstol, dens Henvisnen eller Udvikling til Frugt er altid tilgængelig for Iagttagelse og bliver ogsaa benyttet dertil, blot at det skal gøres systematisk og Tankegangen derfra fortølges over i Dyrenes Verden. Til det næste Trin kan vi passende bruge Fiskene. Vi kommer da til at følge en Læregang, modsat den sædvanlige Naturhistories, der gaar fra de højere Dyr nedad. Denne Gren af Undervisningen kan derfor ikke helt indordnes under denne Disciplin; det er en af de Ting, som Lærerne, dersom de er flere om en Klasse, maa forhandle med hverandre og se at blive enige om, naar, hvordan og af hvem den skal gives. — Man kan da fortælle Børnene om, hvorledes Fiskene gaar ind til Kysten for at „lege", hvorledes Hunnen lægger Æggene i Overfladen af Vandet og Hannen gyder „Mælken" over dem. Børnene kender godt Forskellen paa Rogn og Mælk fra Silderesterne paa Tallerkenen, og hvad der saaledes gaar for sig i den aabne Dag volder ingen stygge Tanker hos dem. Dernæst kan man gaa over til Fuglene, deres Æglægning og Rugning. I Køkkenet har Børnene ofte Lejlighed til at se og more sig over et „Vindæg" af en slagtet Høne, saa vel som Kyllingepletten i et befrugtet Æg. Maaske kan man skære en Høne op i Skolestuen og vise dem Æggestokken — den ligner Blomstens. Man kan — om man vil — forklare dem Forskellen mellem et Hønsehold, der kun gaar ud paa Æglægning, og det normale, hvortil der hører en Hane. Man kan tillade sig en Vittighed om Hanens mange Koner; gode Vittigheder virker altid godt i Skolestuen.

Efter dette kommer naturligt nok det menneskelige Legeme. Denne Undervisning falder sædvanlig netop i de „vanskelige" Aar, Tretten—Fjortenaarsalderen. Den kan formentlig ikke gives i en blandet Klasse af Drenge og Piger. Her maa en Kvinde staa overfor de vordende Kvinder, en Mand tale til de Drenge, der begynder at føle Manden i sig. Men den behøver ikke at sprænge Fællesskolen — den forventede Fremtidsskole. Efterhaanden bliver det jo ret almindeligt, at Pigerne faar Undervisning i Kogning, og den omtalte Undervisning kan da passende lægges ind under den Hygiejne, der hører til den teoretiske Husholdningslære.

Naar man sidder paa Katedret efter at have afsluttet en Time i Fysiologi, kan det hænde — er i hvert Fald oftere hændt mig —, at Børnene kommer op og samler sig i smaa Klynger omkring En, for at stille saadanne Spørgsmaal, som ikke let falder i hele Klassens Nærvær. Det kan da virke næsten befriende paa dem, man ligesom føler deres Taknemmelighed, naar man giver dem ren og klar Besked om, hvad de ønsker at vide. Det viser sig da, at der ikke er noget i Vejen for at tale naturligt om naturlige Ting.

Kirstine Frederiksen.

Et Forslag fra den anden Side Sundet.

Idun „illustrerad tidning för kvinnan och hemmet" er et Ugeblad, som udkommer i Stockholm og har stor Udbredelse i Skandinavien og Finland. I de sidste Maaneder har der været ført en livlig Forhandling i dets Spalter med det Formaal at søge at sætte Nordens Kvinder i nærmere Forbindelse med hverandre. Tanken fremkom fra svensk Side og mødte den varmeste Tilslutning hos norske Kvinder. Der var Trang til at lære hinanden bedre at kende, til bedre at forstaa Sproget og Ejendommeligheden i Broderfolkets Aandsliv. Men fra Begyndelsen af betonedes det, at man maatte have Danmark og Finland med, ellers var Sagen kun halvt vunden. Iduns Redaktion henvendte sig saa til os, for at vi skulde vække Interesse for Sagen i vor Læsekreds og viste Danmark den Interesse at lade et af sine Medlemmer foretage den lange Rejse herned for at ordne Sagen. Efter mundtlig Forhandling er der nu funden en Maade, hvorpaa danske Kvinder vil kunne slutte sig til Bevægelsen og forhaabentlig have megen Glæde og Udbytte deraf.

At lave en Forening er der slet ikke Tale om — nej, vi vil komme hinanden ganske anderledes nær ind paa Livet. I Foreninger er man jo kun en af Massen; her vil Individ søge at finde Individ. Men hvordan skal det gaa til?

Man har fundet en meget simpel og praktisk Maade ved at aabne Lejlighed til en Korrespondance, der da senere hen, hvis Korrespondenterne ønsker det, kan lede til, hvad en norsk Indsender kalder „Bytte-Besøg" og maaske ogsaa til Dannelsen af Læsekredse for Søsterlandenes Litteratur.

Til Iduns Redaktion er allerede fra Norge, Sverrig og Finland indkommet en Mængde Anmeldelser, og blandt disse er ikke faa Lysthavende, som ønsker at korrespondere med danske Kvinder.

Vi har altsaa kun at begynde. Sikkert sidder der rundt om i vort Land unge og gamle, som kunde ønske at benytte denne enestaaende Lejlighed til at træde i nærmere Forbindelse med de tre Søstre paa den anden Side Vandet. Sikkert er der her mange, der gerne vil gribe de udrakte Søsterhænder. Hvad der kan have været imellem Folkene — Kvinderne har ingen Del deri.

Sproget bør ikke lægge nogen Hindringer i Vejen for at tage svenske og finske Kvinder med. Desværre er vi her i Landet saa vant til, at disse Landes Litteratur oversættes, at vi har ophørt at stole paa vor egen Evne til med lidt god Vilje at kunne forstaa dem. Og dog er det vel i Grunden ikke vanskeligere for os end for de norske Kvinder. En Korrespondance vil ogsaa være det bedste Middel til at faa os paa Gled. Det er kun det første Brev, som vil volde Vanskeligheder, det næste vil allerede gaa som Fod i Hose.

Men hvordan skal man kunne sætte Korrespondenterne i Forbindelse med hinanden? Det gælder jo om, at de rette finder hinanden.

De Anmeldelser, der er indkomne til Idun, opgiver Navn, Alder, Stilling, til Dels ogsaa særlige Interesser samt Opgivelse af det Land, med hvilket Korrespondance ønskes. For saa vidt disse vedrører Danmark, vil Iduns Redaktion foreløbig, indtil en endelig Ordning paa Grundlag af indvundne Erfaringer er truffen, sende os dem. Vi agter saa efterhaanden at offentliggøre dem her i Bladet, hvorefter Lysthavende blandt vore Abonnenter kan vælge og i Brev henvende sig til os for at faa Vedkommendes Adresse. For at dække vort Udlæg maa Brevet indeholde 10 Øre i Frimærke. Korrespondancen føres derefter som enhver anden, blot vilde det glæde Redaktionen en Gang imellem at høre lidt om Resultaterne.

Bevægelsen maa jo bæres frem under et Navn. I Sverrig havde man tænkt at kalde den „Margaretheforbundet", men for at gøre Navnet saa rummeligt, at ogsaa finske Kvinder kan være med, er man enedes om at kalde den „Nordens Kvindeforbund". Under det Navn vil altsaa alle Meddelelser om Sagen fremkomme i vore Spalter.

Vi anbefaler Sagen paa det varmeste og vil næste Gang meddele et varmhjertet Indlæg for den, der er os tilsendt af den norske Forfatterinde Elisa Kielland.

Red.

„Det svage Køn".

Der er et gammelt Ord, der lyder saadan. „Naar man slaar iblandt en Flok Hunde, piber den, Slaget rammer."

Hvorfor vil Fru Mariane Nielsen her i dette Tilfælde annektere dette Ord. *)

Der er aldeles ingen Grund for os til at agere „Hundene" — man ignorerer simpelt hen den Slags Bøger. —

Nu maa jeg skynde mig at tilføje, at jeg ikke har læst „Det svage Køn", men jeg har hørt den omtale af mange.

Derimod har jeg læst alle de andre af Gustav Wieds Bøger og moret mig kosteligt over mange af de Scener, han fremstiller; thi udmærket Fremstillingsevne har han, ihvorvel han mange Gange netop i sin Iver efter at fremstille, hvad komisk „Menneskedyret" kan hitte paa, skyder enten over eller under Maalet.

Jeg har ærgret mig over, at han i sin Iver efter dette farver saa stærkt, at det gør et uvederhæftigt, næsten pjanket Indtryk, men det er aldrig faldet mig ind at forarges, hverken paa mine egne eller andre Kvinders Vegne. Vi staar uden for det.

Der er skamløse Kvinder i alle Samfundslag, det ved vi — men de er ikke blevne skamløse uden ved Mændenes Hjælp, lad os huske det! At Hr. Gustav Wied foretrækker at færdes blandt disse Kvinder — lad ham om det — det betaler sig rimeligvis bedst!

Efter hvad jeg har hørt om „Det svage Køn", hvilket Fru Mariane Nielsen ogsaa omtaler, saa er Mændene i samme Bog akkurat lige saa svage som Kvinderne; hvorfor saa anneksere Betegnelsen for vort Vedkommende? Gustav Wied serverer denne Ragout og mener rimeligvis, at alle de Mennesker, hvis Hovedformaal er det seksuelle, hører til „det svage Køn", og kan vi ikke i Sandhed gaa ind paa det?

Heller ikke kan jeg indse, at det er til nogen som helst Forklejnelse for Fru Schandorph, at Bogen er tilegnet hende! tvært imod! At Gustav Wied netop tilegner en Kvinde, der absolut ikke hører til det svage Køn i den Forstand, han tager det, sin Bog, viser, at han føler Trang til at gøre Afbigt — eller, om just ikke det, at han selv er klar over, hvilket Svælg der er mellem „det svage Køn" og hæderlige Kvinder, og at han, naar det ikke just er i hans Bøger, foretrækker disse sidste — ellers vilde hans Tilegnelse være en uhyre Uforskammethed, som vi ikke har Lov til at tro, nogen byder Fru Schandorph.

Eda.

*) Se „Kvinden og Samfundet" Nr. 51 forrige Aargang.

Københavns Kommunelærerindeforening.

Det var i Begyndelsen af 60-erne, at den første eksaminerede Kommunelærerinde blev ansat ved Københavns Kommuneskole; men med rivende Hurtighed voksede Lærerindernes Antal, saa at de 30 Aar senere talte mellem 4 og 500, som man ser, en ret betydelig Stand med fælles Uddannelse og fælles Interesser; men Lærerinderne havde kun lidt med hverandre at gøre; hver Skole udgjorde et lille Rige for sig, og naar der fremkom Spørgsmaal, som angik hele Standen, viste det sig, at der ikke var tilstrækkeligt Sammenhold mellem Lærerinderne, man følte sig ikke solidarisk. Det var derfor naturligt, at den Tanke — især i vor, Foreningernes Tidsalder — kunde opstaa: Vi maa slutte os sammen, vi maa danne en Forening. Den Kvinde, hos hvem den opstod, var afdøde Kommunelærerinde Frk. Nathan. — Støttet af en Kreds af Kommunelærerinder udsendte hun en Indbydelse til alle Kommuneskoler i København om Dannelsen af en Forening, og det viste sig hurtig, at hun i Virkeligheden løste den bundne Tanke, idet en Mængde Lærerinder straks sluttede sig til, og „Københavns Kommunelærerindeforening" blev stiftet i Februar 1891 med ca. 200 Medlemmer.

Dens Formaal var først og fremmest at samle Kommunelærerinderne til et Hele, ved maanedlige Møder at gøre dem bekendte med hverandre og drøfte Standens Anliggender, og endelig, last but not least, at træde til, hvis en Kollega, f. Eks. paa Grund af Sygdom skulde komme til at trænge til Hjælp ud over det, Sygekassen kunde yde.

Der er nu gaaet et Decennium siden Foreningens Stiftelse, og det kunde derfor være naturligt at kaste et Blik tilbage og se, hvorledes den har løst disse to Hovedopgaver. For det første er Medlemsantallet fra ca. 200 steget til ca. 500, hvilket igen vil sige, at det fra at udgøre Halvdelen, nu er naaet til $^5/_6$ af alle Kommunelærerinder. Foreningen har søgt at samle sine Medlemmer, dels ved instruktive, dels ved underholdende Foredrag, har dannet en Sangforening, holder aarligt en større Fest og har endelig taget Affære i alt, hvad der angaar Standens specielle Anliggender. Der kan saaledes blandt andre nævnes: Arbejdet for Oprettelsen af et Lærerindeseminarium, Deltagelse i Musæumsudvalgene, Opførelse af Lærerindernes Bygning paa Mariendalsvej, Andragender til Magistraten om Oprettelse af en Kogeskole og fri Vikar for dem, der søger den, et stort og omfattende Arbejde i Anledning af Lønningssagen og endelig Arbejdet med en ny Læseplan.

Med Hensyn til den anden Side af dens Virksomhed, den understøttende, da kan den med Stolthed vise hen til, at den har kunnet yde Hjælp til alle dem, der i Overensstemmelse med Lovene har søgt Laan eller Understøttelse. Lærerindeforeningen som saadan har dog ogsaa udadtil en Virksomhed; den er saaledes Medlem af Folkeuniversitetet, af Dansk Kvinderaad og sender delegeret til det Udvalg, der virker for Kvinders kommunale Valgret og Valgbarhed. Den har ligeledes vidst at tilkæmpe sig Opmærksomhed fra Autoriteternes Side, og det skyldes uden Tvivl den, at det for første Gang er blevet overdraget Lærerinderne selv ud af deres Midte at vælge 5, der sammen med 5 mandlige Kolleger og 5 Inspektører under Skoledirektørens og de 2 Viceskoledirektørers Forsæde skal udarbejde en ny Læseplan for Københavns Kommuneskole.

Derfor er der kun Grund til at ønske Foreningen alt godt og haabe, at det maa lykkes den at samle *alle* Københavns Kommunelærerinder — som Indbydelsesordene fra Stifterinden lyder: Gaa ind i Foreningen og se bort fra, om der er et eller andet, der kan støde — inden for sine Vægge i klar Forstaaelse af, at jo mere fuldtallige og enige man bliver, des mere kan man udrette; det vil da ogsaa nok lykkes den at løse de Opgaver, store saa vel som smaa, som Fremtiden maatte have at byde den.

Anna Juul.

Dansk Kvindesamfund.

Bladudvalget er i Aarets Løb undergaaet nogle Forandringer. Frøken Dabelsten maatte desværre fratræde af Helbredshensyn, og Udvalget har da efter Aftale med Styrelsen suppleret sig med Fru Dagmar Hersom og Frøken Ellen Branth.

Københavnskredsens

2den Klubaften, Mandagen den 21de, havde Fru Toussieng velvilligt paataget sig at være Værtinde og sørge for Kredsens Underholdning, hvad hun ogsaa gjorde paa bedste Maade, idet hun havde sikret sig saa udmærkede musikalske Kræfter, at det blev en meget nydelsesrig Aften.

De assisterende var Fru Rothe og Fru og Frk. Hall, (Violin og Piano) samt Frk. Gether (Sang). Programmet var meget righoldigt og velvalgt og indeholdt Ting af Grieg, Heyse, Sinding, Raff, Rubinstein m. fl.

Efter Koncerten samledes Medlemmerne med deres Gæster om de større og mindre Teborde i den fornøjeligste Stemning.